

PEDICULUS FERTŐZÉS_TÁJÉKOZTATÓ

A fejtetű és a fejtetvesség elleni védekezés gyermekközösségekben:

MEGELŐZÉS

A megelőzés egyik leghatékonyabb tényezője a szülői gondoskodás.

Téves az az általános felfogás, miszerint csak a szegénységben, elhanyagolt higiénés környezetben élő embereknek lehet fejtetűje. A fejtetű a piszkos és tiszta haját egyaránt eláraszthatja, bárkinél előfordulhat. A szülők, a környezet felelőssége a mielőbbi felismerésben és kezelésben áll, hogy a továbbterjedést meg lehessen állítani. Tehát nem kell restelkedni, szégyent érezni ha tetves lesz valaki, hanem inkább mielőbbi gondos kezelésre van szükség.

Vegyük figyelembe, hogy esetleg személyes tapasztalataink hiánya miatt gyakran magunk sem vesszük észre, ha a gyermek az óvodából, az iskolából vagy a nyári táborból tetvesen érkezik vissza, ezért a közösségbe tetvesen engedjük el. Ha viszont nem figyelünk fel arra, hogy gyermekünk (különösen a füle körül) gyakran vakarja a fejét, otthon nem fordítunk kellő gondot a rendszeres hajápolásra, a hajmosásra és fésülésre, úgy a hajra került fejtetű könnyen és gyorsan elszaporodhat. Ezért a gyermek tisztálkodásának, fésülködésének rendszeres ellenőrzése nagyon fontos.

Időről időre vizsgáljuk át a gyermek haját, nincs – e benne élő tetű vagy serke. Ha gyermekünk olyan közösségbe járna, ahol fejtetvességről hallunk, a Pedex tetűirtó hajszesz fejmosás utáni (akár rendszeres) alkalmazása a következő hajmosásig biztosítja a tetűmentességet. A Paranit és a Parasidose fejtetű-riasztó aeroszol használata, majda a készítményhez megadott használati utasítás szerint meghatározott időközönként történő ismételése a megelőzés másik lehetősége.

A tetvesség szempontjából gócpontnak számító bölcsődéket, óvodákat, általános iskolákat, folyamatosan ellenőrzik az ÁNTSZ szakemberei és a védőnők. A tetvesnek talált személy köteles gondoskodni a kezelésről, illetve alávetni magát annak.

A hosszabb hajzatúak, így a lányok jobban ki vannak téve a fertőződésnek a tetvek kapaszkodási ösztöne miatt. Mivel a vérszívási nyomokat a hajzat eltakarja, sokszor egyedül a viszketés hívja fel a figyelmet a fertőzésre. A viszketés mértéke az egyén toleranciájától, a tetvek számától és a bőr allergizálódásának fokától függ. Ismételt fertőződéskor korábban kezdődhet a viszketés. Egyébként a megtermékenyített nőténytetű átterülésétől a következő generáció megjelenéséig, tehát az álcák kikeléséig egy hét telik el.

Mivel a haj havonta kb. 1-1,5 cm-t nő, azért a serkék fejbőrtől való távolságából lehet következtetni a fertőzés kezdetének időpontjára.

FEJTETVESSÉG OKAI:

A fejbőrt tetvek lepik el. A fejtetű 2,5 - 4,5 mm nagyságú, ovális alakú rovar. A színe általában szürke, de ez a haj színétől függően változhat. Petéit (serkéit) a hajas fejbőrön, a hajszálak tövében helyezi el, leggyakrabban a halánték- és tarkótájon. A nőtény tetvek 2-4 hetes életük során átlagosan 100 petét raknak. Az igen ellenálló burokkal ellátott serkét a tetű a jellegzetes helyekre nehezen eltávolítható, cementszerű anyaggal rögzíti. A serkékből a lárvák 5-8 nap alatt kelnek ki és 2-3 hét alatt válnak ivaréretté. A kifejlett nőtények 1-5 nap múlva kezdik el a peterakást. Az első hónap végére egyetlen nőtény ivadékaiknak száma mintegy 150, a második hónap végén viszont akár több ezer is lehet, így az elterjesztés viszonylag gyorsan bekövetkezhet. A tetveknek igen fejlett kapaszkodási ösztönük van, karmaik bicskaszerűen csukhatók vissza a lábszárra, így a vérszívás idején nagyon erősen tudják magukat rögzíteni.

HOGYAN KAPHATÓ EL?:

A tévhitek elkerülése érdekében tisztázandó, hogy repülni nem tudnak. Mégis nagyon gyorsan terjed. Legfőbb út az ha összebújás útján mennek át egyik hajról a másikra. Például mikor két kisgyerek megöleli egymást és összeérnek a hajszálaik akkor egész egyszerűen átmászik az egyik fejről a másikra. Fontos tudni nem repül, nem ugrik, ÁTMÁSZIK!

Ezért nagyon fontos megmondani a gyerekeinknek, hogy más ruháját, sapkáját véletlenül sem vegyék fel! Mert sapkával, fésűvel is terjedhet. Annyi is elegendő ha leülünk a buszban egy olyan ülésre, ahol előttünk egy tetves személy ült. Kész a baj. Tehát tömegközlekedési járművön, zsúfolt helyeken A serkék ami ugye a hajszálakon vannak, azok a hajszálakkal együtt is potyognak szanaszét.

Fontos hogy akármilyen koszos az egyén, a tetű NEM MEGTEREM benne mint sokan mondják! A tetű nem terem hanem fertőz. Tehát egy ápolatlan egyénben sem terem meg, hanem csak őt is megfertőzi.

A fejtetvek fertőző megbetegedést nem terjesztenek.

FEJTETVESSÉG DIAGNÓZISA:

Fejtetvességre utaló gyanú alkalmával a haját lazán szét kell bontani, és elsősorban a fülek melletti, mögötti területet valamint a tarkótájat kell átvizsgálni. A serkék és a kifejlett tetvek a barna és fekete hajúakon szabad szemmel is könnyen észrevehetőek, a világosabb hajúaknál azonban fokozott figyelem szükséges. Erősen elterjesztett egyéneknél a tetvek a hajból sűrű fogazatú fésűvel kifésülhetőek. (Ilyen sűrűfésű a gyógyszerárakban kapható, de van olyan tetűirtó szer is, amelyikhez mellékelik.) Lehetőleg a serkéket kell keresni, mivel ezekből több is található, és a fénykerülő, gyorsan menekülő tetveknél könnyebben fellelhetőek. Minden esetben meg kell győződni a talált serkék életképességéről. Ez a legegyszerűbben a leghagyományosabb módon, a "körömpróbával" bizonyítható: az életképes serke két köröm között összenyomva pattanó hangot ad.

FEJTETVESSÉG KEZELÉSE:

Fejtetvességnél a haj kezelése a legfontosabb, de mivel a fejtető gyakran a jellegzetes használati tárgyak (fésű, hajkefe, sapka, fejkendő stb.) közvetítésével is terjedhet, ezért ezek hatásos fertőtlenítését is el kell végezni.

A hajszesz a fejtetvesség azonnali megszüntetésére és megelőzésére egyaránt alkalmas. Tetűirtó hajszeszből többféle is kapható vény nélkül a gyógyszerárakban /pl.: Nittyfor, Pedex, Novoped, Paranit/. A hajszesz a hajas fejbőrt és a hajat gondosan át kell itatni, majd azt a fejbőrbe kell dörzsölni. Ezután meg kell várni, amíg a hajszesz rászárad a hajra (5-15 perc). A hajszesz száradási ideje elegendő arra, hogy a készítmény kifejtsen hatását, a tetveket és a serkéket elpusztítsa. Vattával lefedve ügyelni kell arra, hogy a hajszesz a szembe ne jusson.

A fejtetvesség megszüntetésére különféle hajszeszek alkalmasak

Az elhalt serkéket a cementszerű anyag erősen rögzíti a hajszálakhoz, ezért ezek a hajszálakról csak ecetes vízbe mártott, sűrű fogazatú fésűvel, illetve egyenkénti lehúzással - esetleg a haj levágásával - távolíthatók el. A hajjal érintkező használati tárgyakat, például hajkefét, fésűt forró vízzel vagy a tetűirtó hajszeszbe mártva lehet fertőtleníteni.

Tetűirtó szerek alkalmazásakor kicsi a rezisztencia (ellenálló képesség kialakulásának veszélye. Ennek - az azonos kémiai szerkezetű vegyületek használata ellenére - az az oka, hogy e szereket nem rendszeresen alkalmazzák, a kezelés csak rövid ideig tart, és a populációnak csak viszonylag kisszámú és elszigetelt egyedét érinti. A mindennapos gyakorlatban a kezelések hatástalanságának okát mégis sokszor az alkalmazott készítmény hatóanyagával szemben kialakult rezisztenciának tulajdonítják még akkor is, amikor ezek hátterében kivitelezési hibák állnak. A hatás alapvető feltétele, hogy a serke és a tetű a készítménnyel legalább 5 percen keresztül érintkezzen. Amennyiben a bedörzsölés nem alapos, és nem terjed ki a fejbőr és a haj teljes területére, úgy az érintőméreg nem tudja kifejteni hatását. Gyakori hiba az is, hogy a tetűirtó hajszeszt hajmosással túl korán, még aznap eltávolítják, így a családban akár az azonnali újrafertőződés veszélye is fennáll.

Az eredményes védekezés alapja a veszélyeztetett közösségekben (például gyermekintézményekben) végzett rendszeres, gondos szűrővizsgálat. A fertőzött személyek kezelésén kívül rendkívül fontos annak megállapítása, hogy az érintett személy a tetvességet kitől kaphatta meg, illetve kinek adhatta tovább. Tekintettel kell lenni a "ping-pong effektusra" is: hiszen ha a környezetében élők kezeletlenül maradnak, akkor a kezelt személy visszakaphatja a tetűt attól is, akitől eredetileg ő kapta, de attól is, akinek továbbadta. Ezért a vizsgálatot és a tetvetlenítést a megelőzés érdekében ki kell terjeszteni a tetvesnek talált személy egész környezetére, a vele rendszeresen érintkezőkre is, például a családtagokra, munka- illetve iskolatársakra. Ebben a családorvos, az iskolaorvos vagy a védőnő segíthet.

A tetűirtó hajszesz nemcsak kezelésre, hanem megelőzésre is alkalmas. Akkor célszerű alkalmazni, ha fennáll az újrafertőződés veszélye. Otthoni hajmosás után a hajszesz a haj teljes felületét át kell itatni, majd azt a fejbőrbe alaposan be kell dörzsölni. A készítmény a tetűirtó hatását a következő hajmosásig, akár több hétig is megőrzi, és a fejre kerülő tetveket még a peték lerakása előtt elpusztítja. Amíg a visszafertőződés veszélye fennáll, célszerű a hajszeszes kezelést minden hajmosás után megismételni.

Csak a nyilatkozatot kérjük vissza!

SZÜLŐI NYILATKOZAT A PEDICULUS FERŐZÉSEL KAPCSOLATOS TÁJÉKOZTATÁS ÁTVÉTELÉRŐL

Gyermek neve: _____

Tanév: 2023/2024.

Évfolyam:1.

A fejtetvesség megelőzéséről, a szűrővizsgálatokról, a kezelés módjáról, a kiszűrt esetekkel kapcsolatos eljárás rendjéről szóló tájékoztatást a Békéssámsoni Általános Iskola képviselőjétől írásban megkaptam a gyermekem intézménybe történő beíratása alkalmával.

Békéssámson, 2023. _____ hó ____ nap

Szülő/Törvényes képviselő/k aláírása